

Riktlinjer för upplåtelse av offentlig plats

Antagen av kommunfullmäktige 2022-11-28

Dokumentinformation

Fastställt av: Kommunfullmäktige

Fastställt, datum: 2022-11-28

Innehållsförteckning

Inledning	4
Ansökan.....	5
Uteserveringar	5
Trottoarpratere	7
Varuskyltning	9
Försäljningsstånd och mobila gatukök, foodtrucks och matvagnar ..	10
Evenemang.....	11
Byggarbetsplats/Containrar	13
Uthyrning friflytande mobilitetssystem.....	13
Demonstrationer, manifestationer och opinionsyttringar	13
Cirkus/Tivoli	14
Affischering	14
Övrig information.....	15
Kontaktinformation	16

Inledning

Efterfrågan för att använda de offentliga platserna i staden till annat än vad de ursprungligen är avsedda till är stor. Detta kräver att det finns tydliga riktlinjer och att den som får tillstånd att nyttja platsen respekterar att den plats man tillfälligt nyttjar tillhör allmänheten. Då stadsrummet tillhör alla bör den offentliga platsen utformas på ett sådant vis att det är möjligt för alla att vistas i staden på likvärdiga villkor.

Vid användning av mark på offentlig plats måste man söka polistillstånd. Detta gäller för bland annat evenemang, uteserveringar och byggetableringar. De här riktlinjerna är framtagna för att ge en samlad information om krav, regler och avgifter.

En enhetlig utformning och vacker innerstadsmiljö stärker varumärket Lidköping. En stad som är både attraktiv och tillgänglig gör att människor trivs och vill uppehålla sig på orten, vilket även ökar handeln och värdet av fastigheter.

Offentlig plats

Enligt ordningslagen 1 kap 2 § avses offentlig plats vara:

- 1 Allmänna vägar.
- 2 Gator, vägar, torg, parker och andra platser som i detaljplan redovisas som allmän plats och som har upplåtits för sitt ändamål.
- 3 Områden som i detaljplan redovisas som kvartersmark för hamnverksamhet, om de har upplåtits för detta ändamål och är tillgängliga för allmänheten.
- 4 Andra landområden och utrymmen inomhus som stadigvarande används för allmän trafik.

Krav på polistillstånd

Ansökan om nyttjande av offentlig plats ska göras skriftligen i god tid till polismyndigheten, polismyndigheten ska inhämta yttrande från kommun innan tillstånd ges. Ansökan ska innehålla vem som är ansvarig för ansökan, var och när tillståndet ska gälla samt eventuell måttskiss.

Handläggningstider

Handläggningstiden kan variera både för polismyndighet och kommun. Det är därför viktigt att ansökan tillhandahålls polismyndigheten i god tid innan platsen är tänkt att nyttjas.

Avgifter

Polismyndigheten tar ut en ansökningsavgift och kommunen tar ut en ersättning för markupplåtelse enligt taxa, fastställd av kommunfullmäktige. Avgiften tas ut med stöd av avgiftslagen (1957:259).

Återställning av ytan

Tillståndshavaren är skyldig att i förekommande fall bekosta återställande av den ianspråktaga marken till det skick den hade före upplåtelsen.

Torghandel

Handel på Nya Stadens torg regleras i ”Lokala ordningsföreskrifter för torghandel i Lidköpings kommun”.

Ansökan

Vid ansökan om att få nyttja offentlig plats tar kommunen ställning till nedanstående punkter:

- Säkerhet
- Framkomlighet
- Upplåtelsestider
- Renhållning
- Geografiska avgränsningar
- Teknisk försörjning
- Avgifter

Det är sökandes ansvar att se till att inneha alla tillstånd som krävs för verksamheten. Exempelvis tillstånd för alkoholservice, hantering av brandfarlig vara, livsmedelshandling med mera.

Uteserveringar

För att få anordna en uteservering på offentlig plats krävs ett polistillstånd enligt ordningslagen och att Lidköping kommuns anvisningar följs. Kommunen gör alltid bedömningar utifrån varje enskilt fall. Vid bedömningen av ansökan tas uteserveringens utformning i beaktan. Uteserveringar ska upplevas som en del av gaturummet, färg och form bör inte dominera gatumiljön utan ska ge ett lätt och luftigt intryck.

Villkor för uteservering

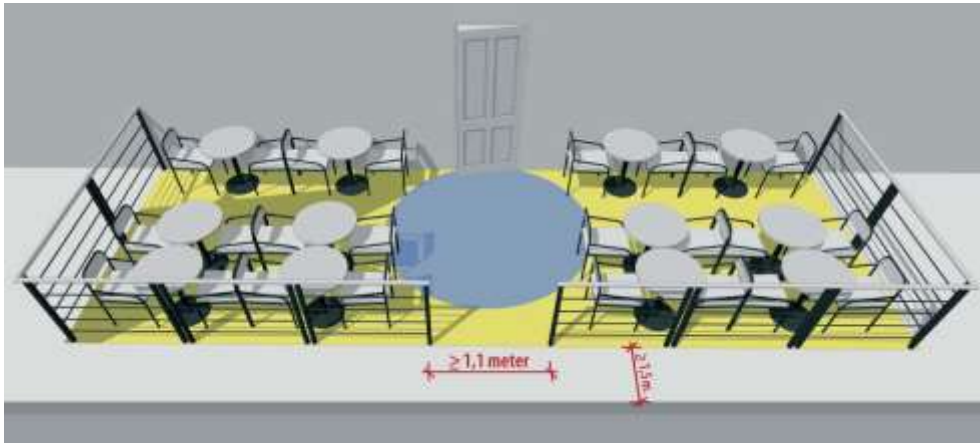
- Upplåtelseperioden är perioden 1 april – 31 oktober. Möjlighet finns för uteservering även vintertid se nedan.
- Tillstånden varar 1 år, ny ansökan krävs varje ny säsong eller vid ägarbyte.
- Uteserveringen ska ha direkt anknytning till restaurangen/serveringen
- För varje säsong ska en ny ansökan lämnas in senast en månad innan verksamheten ska starta.
- Samråd med kommunen ska ske avseende utformning och möblering.
- Vid ansökan krävs en planritning som visar mått och placering av uteservering samt fritt passagemått för trafikanter utanför serveringen.
- Vid ansökan krävs en ritning som visar serveringens utformning samt anslutning till fasad.
- Uteserveringen får inte hindra utryckningsfordon.
- Verksamhet med alkoholtillstånd ska avgränsas.

Utformning och placering

- För att öka tillgänglighet för alla, särskilt personer med funktionsnedsättning, ska uteserveringar inte byggas upp från marken med trädäck eller liknande.
- Bredden på trottoarer eller yta för gående att passera uteserveringen ska inte understiga 1,5 meter och bör vara minst 2 meter.
- För att skapa en sammanhållen stadsbild bör möblerna hållas i en enhetlig, dämpad färgskala och tala ett gemensamt formspråk. Formspråket bör ta upp den omgivande, arkitekturen i staden och avspegla den speciella atmosfären i Lidköpings stadskärna. Ur flera tillgänglighetsaspekter bör inte heller räckan vara för ljusa, då kontrastverkan uteblir. Kulören på staketet ska företrädesvis vara befintlig grön RAL 6005 (mossgrön), svart RAL 9011 (grafitsvart) eller grafitgrå NCS S 5502-Y, RAL 7024 samt ev galvat stål.
- Uteserveringen ska avgränsas med hjälp av demonterbara och reklamfria metallstaket som ska vara försedda med stadiga fotplattor,

vilka ej får skruvas i markbeläggningsen. Gatuserveringen ska placeras närmast husfasaden, i anslutning till verksamheten och ska avgränsas med ett räcke som får vara max 90 cm högt.

- I uteserveringens yta inkluderas, avgränsning, parasoller, blomsterurnor, papperskorgar, infravärmare med mera.
- Ingångens fria öppningsmått ska vara minst 1,1 meter.

Principillustration för utformning av uteservering.

Uteserveringar vintertid

Möjlighet finns även att behålla en mindre yta för uteservering vintertid (1 november–31 mars). Ytan som ska vara mindre än under övrig övriga säsongen ska vara omhändertagen under hela perioden på ett sätt som inte försämrar tillgängligheten för funktionshindrade. Sökande ska också hålla rent och även snöröja runt den avstängda ytan.

Tillfällig utökning av befintlig uteservering

- Vid enskilda tillfällen av större allmänt intresse, som till exempel vid Fotbolls-VM eller Power Big Meet kan befintliga uteserveringar utökas, under en kort period.
- Utformning sker efter bedömning av Kommunen i samråd med räddningstjänsten.

Trottoarpratare

För att få placera ut trottoarpratare eller varuskyltar krävs ett polistillstånd enligt ordningslagen och att Lidköping kommuns anvisningar följs.

Trottoarpratare ska vara utformade så att de samspelar med miljön, inte

förhindrar förbipasserande samt lätt kan identifieras för personer med synnedsättning.

Villkor för trottoarpratare

- I mån av plats kan näringsidkare eller föreningar få placera ut en trottoarpratare i direkt anslutning till rörelsen under sina öppettider. Endast en trottoarpratare får placeras ut per rörelse.
- Trottoarprataren ska vara av modell som är godkänd i citymiljö för synskadade. Trottoarprataren ska även vara Lidköpings gröna kulör RAL 6005 (mossgrön) eller svart RAL 9011 (grafitsvart) för att ge kontrast mot omgivningen.
- Placering av trottoarpratare inom beviljat område för uteservering, avgränsat av staket mot omgivande yta, får ske utan ansökan under den tid som uteserveringen är etablerad.
- Det ska tydligt framgå vilken affärsrörelse trottoarprataren tillhör.

Placering

Trottoarprataren får endast placeras på plats anvisad av kommunen. Kommunen avgör vilken plats som är lämplig genom att titta på följande punkter:

- Trottoarprataren får inte hindra tillgängligheten för funktionsnedsatta.
- Trottoarprataren får inte skymma sikt eller utgöra en olycksrisk.
- Trottoarprataren ska placeras i möbleringszonen. Om en möbleringszon saknas ska den placeras vid fasad med en minsta fri bredd till trottoarkant på 150 cm, en person med barnvagn eller rullstol plus gående ska kunna mötas utan hinder.

Det kan förekomma att en placering efter genomgång av ovanstående punkter inte är möjlig. Tillstånd kan då inte beviljas.

Varuskyltning

För att placera ut varuskyltning krävs ett polistillstånd enligt ordningslagen och att Lidköping kommuns anvisningar följs. Varuskyltning i stadskärnan ska inte ta upp så mycket plats på trottoaren att den hindrar gångpassagen, den ska heller inte hindra utryckningsfordon. Generellt gäller att gaturummens öppenhet och siktlinjer ska bibehållas. Anordningar ska samverka till en överblickbar, trafiksäker och tilltalande helhet.

Villkor varuskyltning

- Varuskyltningens kortsidor ska vara klart avgränsade.
- Avgränsningen ska vara stabil. Med hänsyn till personer med nedsatt syn ska avgränsningen göras vinkelrät mot gångriktningen.
- Varuskyltningen ska vara utformad så att den går att känna med vit käpp. Längs med marken ska det finnas någon form av avbärare ca 20 cm över mark eller bräda i markplanet minst 10 cm hög, om anordningen inte är täckt hela vägen ner till marken.
- Avgränsningen får inte placeras utanför den upplåtta ytan.
- Ingrepp i marken eller fastsättning med skruv i plattor får inte göras.

Placering

- Varuskyltningen ska vara placerad direkt mot lokalens fasad.
- Brandposter, brunnar, avstängningsventiler, P-automater, nedstigningsschakt, kopplingsskåp, offentlig belysning, trafikmärken, trafiksignaler och dylikt får inte blockeras eller täckas över.
- Varuskyltningen ska tas in nattetid.

Illustration av varuskyltningens utformning och placering. Här är skyltningen avskärmd med en minst 10 cm hög avskiljning i markplanet. Gående kan fortfarande passera och skyltningen skymmer inte brandposter, brunnar, avstängningsventiler, P-automater, nedstigningsschakt, kopplingskåp, offentlig belysning, trafikmärken, trafiksignaler eller dylikt.

Illustration av varuskyltningens utformning och placering. Här är skyltningen placerad på en upphöjd och väl avskild platta

Försäljningsstånd och mobila gatukök, foodtrucks och matvagnar

För att placera ut försäljningsstånd, matvagn eller liknande krävs ett polistillstånd enligt ordningslagen och att Lidköpings kommuns anvisningar följs. En matvagn är en servering på släpvagn utan egen framdrift. En foodtruck är en liten lastbil med tillrednings- och försäljningsutrymme inuti. Inför ansökan om försäljning kontakta kommunen och ta med: En karta där den önskade placeringen tydligt framgår, bilder på vagnen, samt en kort verksamhetsbeskrivning. Sökanden måste ha livsmedeltillstånd. Möjliga platser anges av kommunen innan ansökan görs till polismyndigheten.

Alla tillstånd för försäljning villkoras med att man vid större arrangemang kan behöva flytta sig av praktiska skäl och det lämnas därför inga garantier att få behålla sin plats vid dessa tillfällen.

Evenemang

Evenemang delas in i olika kategorier. Riktlinjerna och taxan varierar beroende på vilken typ av evenemang som arrangeras. Uthyrning under kortare tid för ideella föreningar och organisationer, skolklasser samt humanitära organisationer och föreningar är normalt avgiftsfria.

Kostnadsläget för evenemanget kan variera beroende på intentionen med själva evenemanget. Kommersiella evenemang har andra förutsättningar än ickekommersiella evenemang. Däremot tas alltid avgift ut om evenemanget kräver avstängningar, städning eller annat arbete som måste göras av kommunen.

Inför ett evenemang krävs ett polistillstånd enligt ordningslagen och att Lidköping kommuns anvisningar följs. Vid ansökan ska arrangören redovisa hur tillgänglighet och framkomlighet påverkar staden samt vilken yta som tas i bruk.

Den som anordnar en allmän sammankomst eller offentlig tillställning ska svara för att det råder god ordning. Polismyndigheten behöver därför en utförlig beskrivning för hur sökanden har tänkt när det gäller att bemöta eventuella ordningsproblem. Arrangören ansvarar för att riskerna med arrangemanget är analyserade och erforderliga förebyggande åtgärder är vidtagna. Säkerhetsplan för agerande i händelse av brand eller annan olycka ska tas fram.

Konceptevenemang

Ett större evenemang där en arrangör kommer med ett färdigt koncept. Ett

evenemang som ser lika ut oberoende av plats. Arrangören har redan en översiktlig plan över evenemanget och vilken typ av försäljning eller annat som ska befinna sig på evenemangsområdet. Arrangören betalar ett kvadratmeterpris per zon, per tillfälle, för upplåtelse av den mark man tar i anspråk för evenemanget, (gäller zon 1-2). Inom zon 3 gäller ett fast pris per dag oavsett hur mycket mark som tas i anspråk. Taxan är antagen av fullmäktige.

Avstängningar

Evenemang där det endast är upplåtelse av marken och faktiska kostnader för avstängningar av vägar, städning, återställande och annat som behövs före eller efter evenemanget.

Evenemanget har ingen försäljning från stånd, bod eller foodtruck. Här betalar man endast för de faktiska kostnaderna så som avgifter för avstängning och annat arbete utfört av kommunen.

Tillgång till vatten el och sophantering

När man vid evenemang eller andra upplåtelser behöver ha tillgång till vatten el och sophantering tillkommer avgifter för detta enligt Teknisk service taxor.

Zonindelning

Beroende på var evenemanget äger rum kan påverkan på området variera och därmed priserna för upplåtelse. Lidköpings stad har delats in i tre zoner, se karta.

Illustration på zonindelning, för taxa vid evenemang: Zon 1 Området runt torget, Zon 2 Centrum Lidköping, Zon 3 Övriga.

Byggarbetsplats/Containrar

Vid ombyggnation eller renovering av byggnad ska man i första hand använda egen fastighetsmark. Möjlighet finns dock att ansöka om att använda den omkringliggande marken. För att använda den omkringliggande marken krävs ett polistillstånd enligt ordningslagen och att Lidköping kommuns anvisningar följs.

- Om container eller byggställning tar upp trottoar, gata eller parkeringsplats måste det redovisas en trafikanordningsplan.
- Marken kommer besiktigas av kommunen före och efter upplåtelsen.

Uthyrning friflytande mobilitetssystem

För att placera ut och bedriva uthyrning av enpersonsfordon på offentlig plats krävs ett polistillstånd enligt ordningslagen.

Principöverenskommelse/avtal skrivs också med kommunen gällande uppbyggnaden av systemet, hastighetsbegränsningar och hantering av felparkerade fordon.

Med enpersonsfordon menas sparkcyklar, cyklar, mopeder och liknande, oberoende av om de har ett eller flera hjul, en sitt- eller ståplats för föraren och om de är försedda med motor eller inte.

Demonstrationer, manifestationer och opinionsyttringar

Tillstånd till appellmöte och demonstrationer samt var dessa kan förläggas beslutas av polismyndigheten efter hörande med kommunen.

Cirkus/Tivoli

Arrangemang som cirkus, tivoli och marknader har idag ingen speciell placering utan bedöms i samband med ansökan. Dessa platser ska vara utsedda i samråd med polis och särskild hänsyn ska tas till trafik och parkering.

Affischering

Vid önskemål om marknadsföring finns en anslagstavla på Nya Stadens Torg där tillstånd inte behövs.

Reklam på offentliga platser är inte tillåtet, men i samband med riksdags- eller kommunalval, cirkus, tivoli och större evenemang kan marknadsföring tillåtas på kommunens fasta platser, se karta.

Tillåtna platser för affischering.

Övrig information

- Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Lidköpings kommun.
[Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Lidköpings kommun.pdf \(lidkoping.se\)](#)
- Plan- och bygglagen (2010:900, PBL). Lagen syftar till att planering av mark och vatten ska ske på ett långsiktigt och hållbart både för den enskilda människan idag och framtida generationer i helhet.
- Ordningsslagen (1993:1617, OL). Lagen syftar till att allmänna sammankomster och offentliga tillställningar förhåller sig till ordning och säkerhet.
- Lagen om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, avgiftslagen (1957:259). Lagen syftar till att kommunen har rätt att ta ut avgift för användning av den offentliga platsen. Avgiften är ett belopp som kan anses skäligt med hänsyn till ändamålet med upplåtelsen, användarens fördel av denna, stadens kostnader med anledning av upplåtelsen och övriga omständigheter.
- Miljöbalken (1998:808). Lagen syftar till att främja en hållbar utveckling för såväl människa som natur och växt- och djurliv.
- Alkohollagen (2010:1622). Lagen reglerar försäljning av och alkohol (serveringstillstånd).
- Livsmedelslagen (2006:804). Lagen syftar till att säkerhetsställa en hög skyddsnivå för människors hälsa och för konsumenternas intressen när det gäller livsmedel.
- Lag om skydd mot olyckor (2003:778). Lagen syftar till att i hela landet bereda både människors liv och hälsa, samt egendom och miljö.

Kontaktinformation

Polismyndigheten

Telefon: 114 14

Lidköping kommun

Telefon: 0510-77 00 00

Mail: Kommun@lidkoping.se